

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.024.01.2022

Pan
prof. dr hab. Andrzej Tykarski
Rektor Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Collegium Maius
ul. Fredry 10, 61-701 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/047 – Zasoby kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Collegium Maius ul. Fredry 10, 61-701 Poznań. ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	prof. dr hab. Andrzej Tykarski, Rektor Uniwersytetu, od 3 marca 2016 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni.2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019 – 2022 ³ (do 21 października) lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu.
Kontrolerzy	Alicja Zdych, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LPO/107/2022 z 31 maja 2022 r.

(akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: UMP albo Uniwersytet.

² Dalej: Rektor.

³ Dla realizacji celu kontroli wykorzystane zostały także dowody sporządzone przed tym okresem.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Uniwersytetu w kontrolowanym zakresie.

System rekrutacyjny Uniwersytetu funkcjonował prawidłowo. Propozycje limitów przyjęć na kierunki studiów lekarski i lekarsko-dentystyczny uwzględniały możliwości dydaktyczne UMP oraz zapotrzebowanie na absolwentów tych kierunków, a ustalone przez Ministra Zdrowia limity przyjęć były przestrzegane.

Programy studiów dla kontrolowanych kierunków zostały opracowane zgodnie z obowiązującą na Uniwersytecie procedurą i odpowiadały wymogom określonym przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego⁶. Były także systematycznie oceniane z jednoczesnym ich opracowywaniem na następny rok akademicki. Na Uniwersytecie zapewniono również możliwość prawidłowego realizowania praktyk, a osiągnięte efekty uczenia się w ramach tych praktyk były rzetelnie weryfikowane. Stwierdzona nieprawidłowość związana z dokumentowaniem nauczania praktycznego pozostawała bez wpływu na jakość nauczania, z uwagi na jej formalny charakter.

Obowiązujące rozwiązania organizacyjne i procedury oraz baza dydaktyczna będąca w dyspozycji UMP zapewniały wysoką jakość kształcenia. Do nadzoru nad jakością kształcenia wprowadzony został Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia, przeprowadzano również hospitacje zajęć dydaktycznych, ankiety wśród studentów dotyczące oceny jakości kształcenia oraz wypracowano mierniki stopnia realizacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia. Opracowano także kryteria i zasady oceniania nauczycieli akademickich, w oparciu o które przeprowadzono oceny.

UMP dysponował infrastrukturą umożliwiającą prawidłową realizację zadań dydaktycznych. Kształcenie praktyczne realizowane było także w oparciu o bazę szpitali klinicznych Uczelni oraz na podstawie umów zawartych z podmiotami leczniczymi, które udostępniały swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni

Opis stanu faktycznego

1.1.-1.2. W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 limity przyjęć na jednolite studia magisterskie na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym pozostawały na niezmiennym poziomie i kształtowały się odpowiednio:

- 340 i 68 miejsc na studia prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim,
- po dwa miejsca dla cudzoziemców, na studia prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim,

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 755 ze zm., dalej również: rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- 104 (w roku akademickim 2019/2020 i 2020/2021) i 14 miejsc na studia prowadzone w formie niestacjonarnej w języku polskim oraz
- 200 i 70 miejsc na studia prowadzone w formie stacjonarnej / niestacjonarnej w języku innym niż język polski.

Corocznie wraz z przesyłaną do Ministra Zdrowia propozycją limitu przyjęć na kierunki lekarski i lekarsko-dentystyczny załączana była ocena zapotrzebowania na absolwentów obu kierunków, sporządzana na podstawie założeń reformy systemowej w ochronie zdrowia, analizy dostępnych opracowań statystycznych (publikowanych m.in. przez Naczelną Izbę Lekarską i Ministerstwo Zdrowia), w tym m.in. o liczbie lekarzy i lekarzy dentystów w regionie oraz danych z raportów dotyczących monitorowania losów absolwentów, przygotowanych przez Biuro Karier Uniwersytetu. Wyniki przeprowadzonych analiz, w powiązaniu z posiadaną przez Uniwersytet bazą dydaktyczną oraz koniecznością utrzymania wysokiej jakości kształcenia, stanowiły uzasadnienie dla zaproponowanych limitów przyjęć na obu kierunkach.

(akta kontroli str. 6-57)

Wyjątek stanowił limit przyjęć na jednolite studia magisterskie w formie niestacjonarnej na kierunku lekarskim, gdzie w roku akademickim 2021/2022 limit został zwiększony do 140 miejsc (ze 104 tj. o 35%).

Limit zwiększony został w następstwie pisemnej prośby⁸ skierowanej przez Dyrektora Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych w Ministerstwie Zdrowia, o ponowne przeanalizowanie zaproponowanego limitu, pod kątem jego zwiększenia na jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w formie niestacjonarnej w języku polskim, na kierunku lekarskim, z uwagi na zwiększoną dostępność studiów poprzez możliwość uzyskania kredytów przez studentów odbywających kształcenie w tym trybie. W piśmie podano, że powyższe zwiększenie limitu mogłoby odbyć się kosztem niepodwyższania limitu na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej/niestacjonarnej w języku innym niż język polski na kierunku lekarsko-dentystycznym, o który wnioskował Uniwersytet.

Po ponownej analizie dostępności bazy dydaktyczno-klinicznej oraz podjętej przez Senat UMP uchwale w tej sprawie Rektor zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na zwiększenie limitu przyjęć na jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w formie niestacjonarnej w języku polskim, na kierunku lekarskim ostatecznie do 134 miejsc. Minister Zdrowia ustanowił ww. limit na poziomie 140 miejsc.

(akta kontroli str. 45-50)

Corocznie Rektor w przesyłanych propozycjach limitów przyjęć na studia wnioskował o zwiększenie limitu przyjęć na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej/niestacjonarnej w języku innym niż język polski na kierunku lekarsko – dentystycznym z 70 do 80 miejsc. Przesłane do Ministerstwa Zdrowia propozycje pozostały bez odpowiedzi, a limit pozostał na poziomie 70 miejsc.

(akta kontroli str. 6-57)

1.3. W okresie objętym kontrolą, w rekrutacji wzięła udział, a następnie została przyjęta łącznie następująca liczba osób:

- na kierunku lekarskim, studia w trybie:
 - stacjonarnym - 9423 kandydatów, w tym 1024 zostało przyjętych,
 - niestacjonarnym - 868 kandydatów, 347 - przyjętych,
 - w języku angielskim - 947 kandydatów, 426 - przyjętych;
- na kierunku lekarsko-dentystycznym, studia w trybie:

⁸ Pisma RKL.8120.5.2021.AC z 31 marca 2021 r.

- stacjonarnym - 3584 kandydatów, w tym 210 zostało przyjętych,
niestacjonarnym - 266 kandydatów, 40 - przyjętych,
w języku angielskim - 150 kandydatów, 82 - przyjętych;
- na kierunku pielęgniarstwo, studia w trybie stacjonarnym I i II stopnia - 1348 kandydatów, 654 - przyjętych, niestacjonarnym II stopnia – 85 kandydatów, 48 – przyjętych;
 - na kierunku położnictwo: studia w trybie stacjonarnym I i II stopnia - 1124 kandydatów, 539 - przyjętych, niestacjonarnym II stopnia – 53 kandydatów, 18 – przyjętych;
 - na kierunku ratownictwo medyczne, studia I stopnia w trybie stacjonarnym - 458 kandydatów, 129 - przyjętych.

(akta kontroli str. 58)

1.4.-1.5. Każdego roku, w latach objętych kontrolą, Senat Uniwersytetu podejmował uchwały w sprawie określenia warunków i trybu rekrutacji na studia w kolejnym roku akademickim⁹ oraz w sprawie ustalenia zasad i trybu przyjmowania na studia anglojęzyczne¹⁰.

Ostateczną treść tych warunków, trybu i kryteriów ustaliły uchwały Senatu podjęte przed rozpoczęciem rekrutacji na dany rok akademicki:

- 2019/2020 – rozpoczęcie rekrutacji zaplanowane zostało nie wcześniej niż 6 maja 2019 r., a zakończenie nie później niż 18 października 2019 r.¹¹;
- 2020/2021 – rozpoczęcie rekrutacji zaplanowane zostało nie wcześniej niż 4 maja 2020 r., a zakończenie nie później niż 19 października 2020 r., następnie uchwałą nr 169/2020 z 24 czerwca 2020 r. w związku z przesunięciem terminów matur i dostosowanie terminów rekrutacyjnych do zmienionych terminów maturalnych wydłużono planowany termin zakończenia rekrutacji nie później niż do 2 listopada 2020 r.¹²;
- 2021/2022 – rozpoczęcie rekrutacji zaplanowane zostało nie wcześniej niż 3 maja 2021 r., a zakończenie nie później niż 18 października 2021 r.¹³

Natomiast termin składania podań o przyjęcie na studia anglojęzyczne na rok akademicki:

- 2019/2020 rozpoczynał się 1 września 2018 r. i upływał 15 lipca 2019 r. dla kierunku lekarskiego oraz 31 lipca 2019 r. dla kierunków: lekarsko-dentystycznego, farmacji i fizjoterapii,
- 2020/2021 rozpoczynał się nie wcześniej niż 1 września 2019 r. a zakończy nie później niż 31 sierpnia 2020 r. przy czym termin składania podań o przyjęcie na studia rozpoczynał się dla wszystkich kierunków 1 września 2019 r. i upływał 15 lipca 2020 r. dla kierunku lekarskiego oraz 31 lipca 2020 r. dla kierunków: lekarsko-dentystycznego, farmacji fizjoterapii,
- 2021/2022 – rozpoczynał się nie wcześniej niż 1 września 2020 r. a zakończy nie później niż 31 sierpnia 2021 r. przy czym termin składania podań o przyjęcie na studia rozpoczynał się dla wszystkich kierunków 1 września 2020 r. i upływał 15 lipca 2021 r. dla kierunku lekarskiego oraz 31 lipca 2021 r. dla kierunków: lekarsko-dentystycznego, farmacji fizjoterapii,

⁹ Uchwały nr: 91/2018 z 23.05.2018 r. wraz ze zmianami, 87/2019 z 26.06.2019 r. ze zmianami oraz 168/2020 z 24.06.2020 r. ze zmianami.

¹⁰ Uchwały nr: 129/2018 z 20.06.2018 r. zmieniona uchwałą nr 231/2018 z 19.12.2018 r., 88/2019 z 26.06.2019 r. oraz 170.2020 z 24.06.2020 r.

¹¹ Uchwała nr 91/2018 z 23 maja 2018 r., zmieniona uchwałą nr 229/2018 z 19 grudnia 2018 r. oraz nr 14/2019 z 29 lutego 2019 r.

¹² Uchwała nr 87/2019 z 26 czerwca 2019 r., zmieniona uchwałą nr 206/2019 z 27 listopada 2019 r.

¹³ Uchwała nr 168/2020 z 24 czerwca 2020 r.

W trakcie procesów rekrutacyjnych warunki, tryb oraz kryteria naboru na I rok studiów, określone w uchwałach Senatu, nie uległy zmianie.

(akta kontroli str. 92-225)

1.6. Każdego roku, w latach objętych kontrolą, liczba osób przyjętych na pierwszy rok studiów na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym nie przekraczała limitów określonych przez Ministra Zdrowia w kolejnych rozporządzeniach w sprawie limitu przyjęć na kierunki lekarski i lekarsko-dentystyczny.

(akta kontroli str. 58)

W uchwałach w sprawie określenia warunków i trybu rekrutacji na studia w kolejnym roku akademickim Senat Uniwersytetu zdecydował, że w sytuacji, gdy kilka kolejnych osób uzyskała taką samą liczbę punktów i przyjęcie ich wszystkich spowodowałoby przekroczenie limitu ustalonego przez Ministra Zdrowia, zostanie zastosowane dodatkowe kryterium przyjęć, którym będzie wynik z egzaminu z biologii, zdawanego na poziomie rozszerzonym względnie przeliczony z wyniku egzaminu zdawanego na poziomie podstawowym, a następnie wynik egzaminu z matematyki zdawany na poziomie podstawowym.

(akta kontroli str. 58)

1.7. W okresie objętym kontrolą limity przyjęć na pozostałe kierunki, do których nie odnosiły się limity wskazane przez Ministra Zdrowia ustalone zostały w uchwałach Senatu¹⁴, i w poszczególnych latach akademickich kształtowały się odpowiednio:

- pielęgniarstwo I stopnia stacjonarne: 125 miejsc każdego roku,
- pielęgniarstwo II stopnia, studia stacjonarne: 75 (następnie zwiększone o 14), 100, 100 miejsc,
- pielęgniarstwo II stopnia, studia niestacjonarne: 125, 75, 50 miejsc,
- położnictwo I stopnia, studia stacjonarne: 100 miejsc każdego roku,
- położnictwo II stopnia, studia stacjonarne: 60 (następnie zwiększone o 20), 75 (następnie zwiększone o 8), 80 miejsc,
- położnictwo II stopnia, studia niestacjonarne: 75, 75, 50 miejsc,
- farmacja, studia jednolite magisterskie, stacjonarne: 150, 150, 180 miejsc,
- farmacja, studia jednolite magisterskie, niestacjonarne: 30 miejsc każdego roku,
- fizjoterapia, studia jednolite magisterskie, stacjonarne: 100, 125, 125 miejsc,
- fizjoterapia, studia jednolite magisterskie, niestacjonarne: 50, 30, 30 miejsc,
- fizjoterapia II stopnia, studia stacjonarne: 125, 75, 0 miejsc,
- fizjoterapia II stopnia, studia niestacjonarne: 125, 125, 0 miejsc,
- ratownictwo medyczne I stopnia, studia stacjonarne: 48, 50, 40 miejsc.

(akta kontroli str. 226-240)

1.8. W okresie objętym kontrolą wysokość opłaty za przeprowadzenie rekrutacji określona została zgodnie z § 38 rozporządzenia w sprawie studiów i wynosiła 85 zł dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na wszystkie kierunki studiów, za wyjątkiem kierunku Techniki dentystyczne. Na tym kierunku wysokość opłaty rekrutacyjnej ustalona została na kwotę 100 zł, gdyż poza kosztami związanymi z całokształtem obsługi administracyjnej kandydatów, w jej skład wchodziły również koszty związane z organizacją egzaminu praktycznego tj. koszty materiałów z których kandydaci korzystają na egzaminie oraz koszt oceny tych prac (rysunek ołówkiem i rzeźba w glinie).

¹⁴ Uchwała nr 39/2019 z 24 kwietnia 2019 r. zmieniona uchwałą nr 137/2019 z 25 września 2019 r. i 140/2019 z 25 września 2019 r.; uchwała nr 67/2020 z 14 kwietnia 2020 r., zmieniona uchwałą nr 328/2020 z 21 października 2020 r. oraz uchwała nr 56/2021 z 31 marca 2021 r. zmieniona uchwałą nr 74/2021 z 28 kwietnia 2021 r., uchwała nr 100/2021 z 23 czerwca 2021 r. oraz uchwała nr 142/2021 z 22 września 2021 r.

(akta kontroli str. 272-274)

Działając na podstawie art. 79 ust. 1 i 3 ustawy z 3 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹⁵ Rektor wydał zarządzenia¹⁶ w sprawie określenia szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne, w tym trybu i warunków zwalniania – w całości lub części – z tych opłat studentów w szczególności osiadających wybitne wyniki w nauce, a także tych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej. W żadnym z ww. zarządzeń nie została przewidziana możliwość zwolnienia z opłaty związanej z przeprowadzeniem rekrutacji i zwolnienia takie nie były udzielane.

(akta kontroli str. 288-306)

W latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 Uniwersytet prowadził studia w języku angielskim. Wysokość i terminy płatności za te studia, zakwaterowanie w domu studenckim oraz inne opłaty, dla studentów studiujących w języku angielskim określone zostały w obowiązujących z poszczególnych lat zarządzeniach Rektora¹⁷. Poszczególne opłaty z tego tytułu wynosiły:

- opłata rekrutacyjna - 85 zł,
- opłata z tytułu dostarczenia materiałów przygotowujących kandydata do rozmowy kwalifikacyjnej, weryfikacji dokumentów kandydata i przygotowania go do tej rozmowy oraz za przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej w wysokości 600 zł; uiszczenie tej opłaty warunkowało dopuszczenie do rozmowy kwalifikacyjnej.
- opłaty za szósty i następny wykaz ocen (transkrypt) w danym roku akademickim - 30 zł,
- za kurs przygotowawczy dla nowo przyjętych studentów – 4200 zł (tylko w roku akademickim 2019/2020).

(akta kontroli str. 275-287)

Natomiast czesne kształtowało się następująco:

- w roku akademickim 2019/2020 za I rok studiów na kierunku: lekarskim zaawansowanym – 65.800 zł, lekarskim – 59.800 zł lekarsko-dentystycznym 63.880 zł, lekarsko-dentystycznym (ścieżka tajwańska) – 69.680 zł, farmacja – 38.000 zł, fizjoterapia – 44.500 zł;
- w roku akademickim 2020/2021 za I i następny rok studiów na kierunku: lekarskim zaawansowanym – 65.800 zł, lekarskim – 60.500 zł, lekarsko-dentystycznym 64.720 zł, lekarsko-dentystycznym (ścieżka tajwańska) – 70.520 zł, farmacja – 38.700 zł, fizjoterapia – 45.340 zł;
- w roku akademickim 2021/2022 za I i następny rok studiów na kierunku: lekarskim – 60.500 zł, lekarsko-dentystycznym 64.720 zł, lekarsko-dentystycznym (ścieżka tajwańska) – 70.520 zł, farmacja – 38.700 zł, fizjoterapia – 45.340 zł;

Przychody UMP z tytułu opłat za studia w języku obcym wynosiły łącznie za rok:

- 2019 – 39.114 tys. zł i stanowiły 12,43% przychodów ogółem (314.734 tys. zł),
- 2020 – 38.491 tys. zł i stanowiły 11,24% przychodów ogółem (342.492 tys. zł),
- 2021 – 37.191 tys. zł i stanowiły 10,27% przychodów ogółem (362.070 tys. zł).

(akta kontroli str. 271, 275-287)

¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 574 ze zm.

¹⁶ Zarządzenie nr 48/19 z 9.07.2019 r. (z mocą obowiązującą od 1 października 2019 r.), a następnie zarządzenie nr 92/21 z 13.07.2021 r. i zarządzeniem nr 104/22 z 31.08.2022 r. z 31.08.2022 r. zmienionym zarządzeniem nr 109/22 z 13.09.2022 r.

¹⁷ Zarządzeniach nr: 9/19 z 13.03.2019 r., 29/20 z 26.03.2020 r. zmienionego zarządzeniem nr 30/20 z 6.04.2020 r. i 92/20 z 20.08.2020 r. oraz 79/21 z 25.06.2021 r.

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia system rekrutacyjny Uniwersytetu. UMP rzetelnie informował Ministra Zdrowia o własnych możliwościach dydaktycznych, a proponowane limity przyjęć uwzględniały zarówno te możliwości jak i zapotrzebowanie na absolwentów poszczególnych kierunkach. Opłaty za przeprowadzenie rekrutacji zostały ustalone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

OBSZAR

2. Realizacja programów kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych

Opis stanu
faktycznego

2.1.-2.3. W latach objętych kontrolą wizytacji poddane zostały następujące kierunki:

- położnictwo (I i II stopnia) i pielęgniarstwo (I i II stopnia) przez Krajową Radę Akredytacyjną Szkół Pielęgniarek i Położnych¹⁸,
- farmacja (studia jednolite magisterskie), analityka medyczna (studia jednolite magisterskie) i ratownictwo medyczne (studia pierwszego stopnia) przez Polską Komisję Akredytacyjną¹⁹ oraz
- lekarski przez Uniwersytecką Komisję ds. Jakości Kształcenia na Kierunku Lekarskim Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych.

KRASPiP w trakcie przeprowadzonych na UMP wizytacji oceniła, że:

- kontrolowane programy studiów na kierunkach położnictwo i pielęgniarstwo były zgodne z obowiązującymi regulacjami. I tak:
 - program studiów na kierunku położnictwo był zgodny z rozporządzeniem MNiSW z 26 października 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów oraz obwieszczeniem MNiSW z 9 stycznia 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, natomiast
 - program studiów obowiązujący w roku akademickim 2019/2020 na kierunku pielęgniarstwo był zgodny ze standardem określonym w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia;
- zarówno kierunek położnictwo jak i pielęgniarstwo spełniał standardy w zakresie realizacji programu kształcenia:
 - na kierunku położnictwo, dla studiów stacjonarnych pierwszego stopnia jak i stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia przyznano łącznie maksymalną, możliwą do uzyskania liczbę punktów w zakresie realizacji programu kształcenia tj. odpowiednio 63 punkty (59 obligatoryjnych + 4 dodatkowe) oraz 59 punktów (55 obligatoryjnych + 4 dodatkowe). W zaleceniach powizytacyjnych, w zakresie sposobu realizacji programu podano: dbać o prawidłową realizację programu kształcenia – praca ciągła,
 - na kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego i drugiego stopnia przyznano - dla studiów stacjonarnych/niestacjonarnych pierwszego stopnia 81 punktów na 75 obligatoryjnych (dla I i II roku studiów) oraz 61 punktów na 59 obligatoryjnych (dla II roku studiów), natomiast dla studiów stacjonarnych/niestacjonarnych drugiego stopnia przyznano 76 punktów na 69 obligatoryjnych.

(akta kontroli str. 416-468)

Natomiast Polska Komisja Akredytacyjna wydała oceny pozytywne w sprawie oceny programowej na kierunkach: analityka medyczna (jednolite studia magisterskie

¹⁸ Dalej także: KRASPiP.

¹⁹ Dalej także PKA.

o profilu praktycznym) i farmacja (jednolite studia magisterskie o profilu ogólnoakademickim) oraz po raz pierwszy dokonała oceny jakości kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne. PKA stwierdziła, że na skontrolowanych kierunkach UMP realizowany proces kształcenia umożliwi studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się. W uzasadnieniu oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej²⁰ (dla kryterium: (1) konstrukcja programu studiów oraz (2) realizacja programu studiów) podano m.in.:

- efekty uczenia się zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia;
- treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają m.in. aktualną wiedzę i jej zastosowanie z zakresu dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Obejmują także pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w ww. rozporządzeniu;
- harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w ww. rozporządzeniu;
- organizacja procesu nauczania i uczenia się jest zgodna z regułami wymaganymi w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniu, o którym mowa powyżej.

(akta kontroli str. 307-413)

W toku kontroli analizie poddano programy studiów dla kierunków: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne, fizjoterapia i farmacja, dla cyklu rozpoczynającego się w roku akademickim 2021/2022.

Wszystkie ww. programy studiów odpowiadały wymogom określonym przepisami rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 27 września 2018 r. w sprawie studiów²¹, w zakresie ogólnej liczby godzin, łącznej liczby punktów ECTS, treści kształcenia, liczby godzin i punktów ECTS w zakresie nauczania praktycznego, zakresu i liczby godzin praktyk zawodowych oraz podlegały systematycznej ocenie i doskonaleniu. Umożliwiały także studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż określono dla poszczególnych kierunków studiów w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia.

(akta kontroli str. 475-1034)

Ocena programów studiów na UMP, o której mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie studiów dokonywana była jednocześnie z procesem ich przygotowywania / modyfikacji na następny rok akademicki. Bieżąca aktualizacja programów studiów dla poszczególnych kierunków i poziomu kształcenia prowadzona była przez wszystkie komisje programowe, w szczególności w zakresie macierzy efektów uczenia i przewodników dydaktycznych. Do prac nad aktualizacją programów studiów rady programowe włączały także interesariuszy zewnętrznych. Ponadto przegląd i analiza programów studiów przeprowadzana i omawiana była przez Wydziałowe Zespoły Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia podczas prac tych zespołów.

²⁰ Także w raporcie zespołu oceniającego Polskie Komisji Akredytacyjnej dla kierunku studiów: ratownictwo medyczne.

²¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 661 ze zm.

(akta kontroli str. 1454-1476)

W latach objętych kontrolą wytyczne w zakresie ustalania i tworzenia programów studiów na UMP zostały zamieszczone w uchwałach Senatu²², a następnie zarządzeniach Rektora²³. Stosownie do obowiązujących wytycznych wszystkie ww. programy oraz ich zmiany²⁴ zostały zatwierdzone przez poszczególne rady wydziałów, a następnie pozytywnie zaopiniowane przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego, Radę Dydaktyczną Uczelni i uchwalone przez Senat.

(akta kontroli str. 1035-1124)

Analiza działań podejmowanych w okresie objętym kontrolą, związanych z przyjęciem programu studiów i ramowego planu studiów na kierunku pielęgniarstwo I i II stopnia oraz ich modyfikacjami pozwala stwierdzić, że działania te prowadzono zgodnie z przyjętymi na UMP procedurami.

Przyjęcie / modyfikacja programu studiów w 2019 r. wynikało z wymogów art. 268 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce²⁵. Na zebraniu 28 sierpnia 2019 r. Komisji Programowej dla kierunku Pielęgniarstwo (w skład której wchodzi: nauczyciele akademicy, interesariusze zewnętrzni i przedstawiciele studentów) zatwierdzony został projekt programów kształcenia dla kierunku Pielęgniarstwo, studia pierwszego i drugiego stopnia wg. nowego standardu kształcenia na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2019/2020. Następnie na posiedzeniu 23 września 2019 r. Rada Wydziału pozytywnie zaopiniowała ww. program studiów. Opinia Rady Wydziału przedstawiona została Rektorowi, w celu dalszego przedstawienia Senatowi UMP. Na posiedzeniu 25 września 2019 r. Senat uchwałą nr 133/2019 zatwierdził ww. programy studiów.

Na wniosek Rady Programowej dla kierunku Pielęgniarstwo, Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu przedstawił Radzie Wydziału propozycję zmian w ramowym planie studiów dla kierunku Pielęgniarstwo pierwszego stopnia (nabór 2019/2020). Zmiana dotyczyła przedmiotu „organizacja pracy pielęgniarzkiej” na III roku studiów: zamiast dziewięciu godzin wykładów, pięciu godzin seminariów oraz 11 godzin samokształcenia zaproponowano cztery godziny wykładów, 10 godzin seminariów i 11 godzin samokształcenia. Na posiedzeniu 14 czerwca 2021 r. Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu, a 16 czerwca 2021 r. Rada Dydaktyczna UPM pozytywnie zaopiniowały zmiany w ramowym planie studiów pierwszego stopnia, kierunek Pielęgniarstwo (odpowiednio uchwałą nr RWNoZ 24/2021 i uchwałą nr 13/2021). Na posiedzeniu 23 czerwca 2021 r. Senat UMP uchwałą nr 96/2021 zatwierdził ww. zmiany.

(akta kontroli str. 1125-1186)

2.2. Zgodnie ze standardami kształcenia zawartymi w załącznikach do rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia, program praktyk zawodowych, realizowanych w okresie wakacji, formę i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia.

²² nr 41/2019 z 24 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia Wytycznych w zakresie dostosowania, ustalania i tworzenia programów studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich na UMP na rok akademicki 2019/2020, zmienionej Uchwałą Senatu nr 63/2019 z 29 maja 2019 r.

²³ nr 78/20 z 7 lipca 2020 r. w sprawie „Wytycznych w zakresie ustalania i tworzenia programów studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich na UM w Poznaniu”, obowiązujące od roku akademickiego 2020/2021, a następnie Zarządzeniem nr 123/21 z 7 października 2021 r.

²⁴ Dotyczące m.in.: metod prowadzenia zajęć (nagranie zajęć w formie e-learningu, organizacje zajęć w formie zdalnej), nazw przedmiotu, kategorii ćwiczeń, zmiany lub przesunięcia liczby godzin, a także połączenia lub przesunięcia przedmiotów.

²⁵ Dz. U. z 2018 r., poz. 1669 ze zm.

W kontrolowanym okresie zagadnienia związane z organizacją praktyk wakacyjnych studentów uregulowane zostały dwoma zarządzeniami Rektora²⁶. W § 1 i 2 regulaminu praktyk, będącego załącznikiem do zarządzenia nr 66/18 zostało zapisane, że szczegółowe zasady i formy odbywania studenckich praktyk wakacyjnych/zawodowych ustala wydział, na którym odbywa się kształcenie. Do obowiązków wydziału należało także opracowanie programu praktyk oraz dzienniczka praktyk/ książeczki umiejętności praktycznych / karty praktyk. Natomiast do opracowania szczegółowego regulaminu studenckich praktyk wakacyjnych / zawodowych zobligowana została Rada Wydziału

W kontrolowanym okresie dla wszystkich kierunków studiów²⁷ opracowane zostały regulaminy praktyk zawodowych. W celu właściwej realizacji praktyk, dziekani poszczególnych wydziałów zobligowani zostali do powołania kierownika oraz opiekunów studenckich praktyk wakacyjnych / zawodowych spośród nauczycieli akademickich. Sprawowanie nadzoru nad przebiegiem praktyk, a także zaliczanie praktyk na podstawie wymaganych dokumentów i materiałów oraz organizacja spotkań ze studentami podlegającymi obowiązkowi odbycia praktyki należało do obowiązków opiekunów praktyk, natomiast kierownik praktyk zobowiązany był sprawować nadzór nad praktykami na wydziale, organizować spotkania z opiekunami praktyk i koordynować ich działalność, a także współpracować z podmiotami, w których odbywały się praktyki.

Analiza dokumentacji praktyk wakacyjnych studentów²⁸, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2020/2021 wykazała, że przez cały okres studiów:

- zrealizowane praktyki wakacyjne na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym były zgodne z założeniami zawartymi w programach studiów oraz odpowiadały wytycznym zawartym w załącznikach nr 1 i 2 rozporządzenia w sprawie standardów (w części I ust. 5.1) w zakresie wymiaru godzinowego poszczególnych modułów i przypisanych im pkt ECTS,
- praktyki zorganizowane zostały stosownie do postanowień regulaminów praktyk wakacyjnych (opracowanych na obu kierunkach), które określały: zakres i miejsce odbywania praktyk, czas ich trwania, program praktyk po każdym roku studiów, a także wzór formularza zaliczenia praktyki,
- wszyscy studenci mieli prowadzone książeczki praktyk wakacyjnych, w których po każdym roku studiów potwierdzany był fakt ich zaliczenia. I tak:
 - w książeczce praktyk wakacyjnych studenta kierunku lekarskiego zamieszczony był zakres i cel praktyk, termin i czas trwania, pieczętki Kliniki / Oddziału, a także podpis i pieczętka ordynatora Kliniki / Oddziału, opiekuna oraz kierownika praktyk wakacyjnych, Dziekana lub Prodziekana Wydziału; odnotowywany był także fakt asystowania i współdziałania w wykonywaniu zabiegów pielęgnacyjnych i leczniczych, chirurgicznych, ortopedycznych oraz badań: laryngologicznych, ginekologiczno-położniczych, pediatrycznych, neurologicznych psychiatrycznych, okulistycznych, a także obecność przy stwierdzeniu zgonu,
 - w książeczce praktyk wakacyjnych studenta kierunku lekarsko-dentystycznego zamieszczony był regulamin praktyk, program po każdym roku studiów, termin i czas trwania, pieczętki Kliniki / Oddziału, a także podpis i pieczętka jednostki w której student odbył praktyki, pełnomocnika do spraw praktyk, a także Dziekana lub Prodziekana Wydziału; odrębnie po każdym roku studiów

²⁶ nr 66/18 z 25 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu praktyk wakacyjnych / zawodowych realizowanych przez studentów stacjonarnych niestacjonarnych UMP oraz zarządzeniem nr 71/20 z 22 czerwca 2020 r.

²⁷ spośród objętych kontrolą tj.: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmaceutycznego, pielęgnarskiego, położniczego, fizjoterapeutycznego i ratownictwo medyczne.

²⁸ kontrolą objęte zostały książeczki praktyk wakacyjnych 10 studentów kierunku lekarskiego oraz 10 – lekarsko-dentystycznego.

zamieszczona była karta tygodniowa praktyk, na której odnotowywane była data, godziny praktyk, liczba godzin oraz wyszczególnione zajęcia.

- w książeczce praktyk wakacyjnych studenta nieprawidłowo odnotowane zostały daty realizacji praktyk wakacyjnych, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- zgodność realizacji celów i programu praktyk nadzorowano poprzez hospitacje, które prowadzili kierunkowi opiekunowie praktyk. W ramach tych hospitacji (dokumentowanych) uwzględniano również opinie osoby bezpośrednio nadzorującej praktykanta i opinie studenta o placówce/osobie nadzorującej, oraz wartość merytoryczną praktyk, w tym realizację programu praktyk i procedur wyszczególnionych w programie praktyk.

Wizytująca Uczelnię Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia na Kierunku Lekarskim wskazała, że na szczególną uwagę zasługują bardzo dobre procedury (w tym hospitacji) praktyk wakacyjnych.

(akta kontroli str. 1187-1386, 469-470)

2.4. Stosownie do art. 63 ust. 3 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce, w całym okresie objętym kontrolą liczba studentów na kierunkach lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwie (I i II stopnia), położnictwie (I i II stopnia), ratownictwie medycznym i fizjoterapii uczących się w trybie stacjonarnym była wyższa od liczby studentów w uczących się w trybie niestacjonarnym i w poszczególnych latach akademickich kształtowała się następująco²⁹:

- 2019/2020 łącznie: 4665 studentów, w tym 3885 uczących się w trybie stacjonarnym i 780 - w trybie niestacjonarnym,
- 2020/2021 łącznie: 4720 studentów, w tym 4088 uczących się w trybie stacjonarnym i 632 - w trybie niestacjonarnym,
- 2021/2022 łącznie: 4307 studentów, w tym 3770 uczących się w trybie stacjonarnym i 537 - w trybie niestacjonarnym,

(dowód: akta kontroli, str. 1387-1389)

Zgodnie z art. 63 ust. 2 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce zajęcia na studiach stacjonarnych były prowadzone odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych. Analiza sposobu rozdziału zajęć praktycznych dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych na przykładzie III roku studiów na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym w roku akademickim 2021/2022 wykazała, że dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej studiów opracowano odrębne harmonogramy zajęć, w których przewidziano ćwiczenia i seminaria z poszczególnych przedmiotów w różnych terminach.

(akta kontroli, str. 1390-1398)

2.5. Łączna liczba studentów na objętych badaniem kierunkach studiów w latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 kształtowała się następująco, kierunek:

- lekarski – studia stacjonarne 1762, 1833 i 1887, studia niestacjonarne 242, 323 i 436 oraz studia w języku angielskim 702, 738 i 712;
- lekarsko-dentystyczny – studia stacjonarne 365, 349 i 336 oraz niestacjonarne 52, 57 i 60 oraz studia w języku angielskim 249, 220 i 168;
- pielęgniarstwo I i II stopnia – 502, 539 i 537 oraz niestacjonarne 185, 83 i 0;
- położnictwo I i II stopnia – 420, 435 i 450 oraz niestacjonarne 64, 16 i 0,
- ratownictwo medyczne I stopnia (studia stacjonarne) – 97, 108 i 99;

²⁹ Bez studentów nauczanych w języku angielskim.

- fizjoterapia jednolite studia magisterskie³⁰ – 739, 824 i 461 oraz niestacjonarne 237, 153 i 41.

(dowód: akta kontroli str. 1387)

Relacja pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia, a liczbą studentów na tych kierunkach przedstawiała się na poszczególnych kierunkach następująco:

- lekarskim stacjonarnym wynosiła od 0,58 do 0,56, niestacjonarnym od 0,39 do 0,85 i dla studiów prowadzonych w języku angielskim od 1,16 do 1,05;
- lekarsko-dentystycznym stacjonarnym od 1,24 do 1,27, niestacjonarnym od 0,42 do 2,83 i dla studiów prowadzonych w języku angielskim od 1,26 do 2,26;
- pielęgniarstwo I stopnia stacjonarne od 0,58 do 0,60, II stopnia stacjonarne od 0,30 do 0,42, II stopnia niestacjonarne od 0,37 do 0,58;
- położnictwo I stopnia stacjonarne od 0,21 do 0,60, oraz II stopnia stacjonarne od 0,25 do 0,50, II stopnia niestacjonarne od 0,57 do 2,5;
- ratownictwo medyczne I stopnia stacjonarne od 1,88 do 1,73;
- fizjoterapii od 0,36 do 0,63 (stacjonarne) .

Na każdym z kontrolowanych relacja pomiędzy liczbą nauczycieli akademicki i liczbą studentów w Uniwersytecie kształtowała się na podobnym poziomie i nie stanowiła zagrożenie dla jakości kształcenia.

(akta kontroli str. 1388-1389)

2.6. Sposób realizacji programów kształcenia nie był przedmiotem uwag studentów.

(akta kontroli str. 1399-1404)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W książeczce praktyk wakacyjnych studenta D.D. nr indeksu 76067, na karcie zaliczenia praktyki wakacyjnej po II roku czas trwania praktyki w Przychodni lekarza rodzinnego (trzy tygodnie – 90 godzin) oznaczony został od 19.07.2017 r. do 7.07.2017 r.

Prodziekan Wydziału Lekarskiego, Kierownik Praktyk Wakacyjnych wyjaśniła, że data praktyki, która faktycznie trwała od 19.06 do 7.07.2017 r., została wpisana błędnie i na dowód tego przedłożony został wydruk zbiorczy praktyk po II roku.

(akta kontroli str. 1304-1334)

OCENA CZĄSTKOWA

Programy studiów dla kontrolowanych kierunków zostały opracowane zgodnie z obowiązującą na Uniwersytecie procedurą i odpowiadały wymogom określonym przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego³¹. Były także systematycznie oceniane z jednoczesnym ich opracowywaniem na następny rok akademicki. Na Uniwersytecie zapewniono również możliwość prawidłowego realizowania praktyk zawodowych, a osiągnięte efekty uczenia się w ramach tych praktyk były rzetelnie weryfikowane. Stwierdzona nieprawidłowość związana z dokumentowaniem nauczania praktycznego miała charakter formalny i nie wpłynęła na jakość nauczania.

OBSZAR

³⁰ W roku akademicki 2019/2020 i 2020/2021 łącznie ze studiami I stopnia.

³¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 755 ze zm., dalej również: rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia.

3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia

Opis stanu
faktycznego

3.1. Nadzór nad jakością kształcenia w latach akademickich objętych kontrolą uregulowany został zarządzeniami Rektora³² w sprawie ustalenia Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Stosownie do przyjętych regulacji na Uniwersytecie funkcjonuje Uczelniany System Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi Uczelniany Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia³³ oraz Wydziałowe Zespoły Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia³⁴. W ramach Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia analizie podlegają:

- proces kształcenia, w tym organizacja i warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych;
- organizacja praktyk zawodowych, wakacyjnych i zajęć praktycznych;
- kariera zawodowa absolwentów oraz opinia pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej;
- jakość obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego;
- mobilność studentów i doktorantów;
- procedury potwierdzania efektów uczenia.

System oceny i zapewnienia wysokiej jakości kształcenia obejmuje wszystkie kierunki, poziomy, profile i formy studiów, a także studia podyplomowe oraz kursy dokształcające. Ocena jakości kształcenia, wnioski i zalecenia formułowane są w odniesieniu do poszczególnych kierunków studiów na trzech poziomach:

1. badania ankietowe studentów i doktorantów obejmujące zajęcia dydaktyczne, raporty z przeprowadzonych hospitacji;
2. ocena wewnętrzna kierunku studiów, przeprowadzana przez WZDiZJK na zlecenie Dziekana;
3. ocena kierunku studiów, przeprowadzona przez UZDiZJK na zlecenie Rektora.

Do zadań WZDiZJK należało m.in.

- przegląd i analiza programów studiów pod kątem ich zgodności z realizowaną koncepcją kształcenia, zapotrzebowaniem rynku pracy oraz przepisami prawa;
- współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi na wszystkich etapach organizacji procesu kształcenia na kierunkach studiów;
- analiza badań ankietowych dotyczących jakości kształcenia i skuteczności osiągania zakładanych efektów uczenia się, przeprowadzonych wśród studentów, doktorantów, absolwentów oraz interesariuszy;
- prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych z uwzględnieniem ich zgodności z założonymi efektami uczenia się oraz stosowności wykorzystywanych metod i środków dydaktycznych do ich realizacji;
- wdrażanie opracowanych procedur służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia;
- koordynowanie prawidłowego funkcjonowania opracowanych procedur weryfikacji osiągania efektów uczenia się oraz ich analiza;

oraz przedstawienie Radzie Wydziału i UZDiZJK corocznych sprawozdań z efektów funkcjonowania systemu zarządzania jakością kształcenia na Wydziałach.

W przedłożonych za poszczególne lata akademickie sprawozdaniach WZDiZJK omawiane były m.in. kwestie dokonanych:

- przeglądów i analiz programów studiów pod kątem ich zgodności z koncepcją kształcenia,

³² nr 95/19 z 12 listopada 2019 r., a następnie zmieniony zarządzeniem nr 22/20 z 10 marca 2020 r.

³³ Dalej: *UZDiZJK*.

³⁴ Dalej: *WZDiZJK*.

- badań ankietowych dotyczących jakości kształcenia i skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia (m.in. na podstawie średnich ocen ze wszystkich lat na poszczególnych kierunkach),
- ocen procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się (w tym wyników z: hospitacji wszystkich poziomów i form kształcenia, odbytych Rad Pedagogicznych, analizy monitoringu karier zawodowych absolwentów) oraz
- monitoringu efektywności wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia.

(akta kontroli str. 1187-1482)

W kontrolowanym okresie procedury przeprowadzania hospitacji i oceny zajęć dydaktycznych uregulowane były zarządzeniem Rektora w sprawie ustalenia „Procedury przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych”³⁵, a następnie zmienione zarządzeniem w sprawie ustalenia „Procedury przeprowadzania hospitacji i oceny zajęć dydaktycznych w UMP”³⁶, w ramach którego wprowadzono regulacje dotyczące oceny jakości zajęć e-learningowych. Obowiązujące procedury zakładały, że hospitacje mogły być prowadzone jako planowe albo interwencyjne. W każdym roku akademicki hospitacjom/ocenom planowanym podlegać powinno nie mniej niż 10% zajęć, w tym e-learningowych, przy czym przeprowadzane powinny być w pierwszej kolejności na zajęciach, z których studenci/doktoranci uzyskują niezadawalające wyniki albo na zajęciach prowadzonych przez osoby nisko oceniane w ankietach studenckich. Zespół hospitujący tworzyły co najmniej dwie osoby: doświadczeni pracownicy naukowo-dydaktyczni w tym specjalista w danej dziedzinie oraz jeden student lub doktorant wskazani przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego lub Samorząd Doktorantów – w zależności od wizytowanych zajęć. Wizytacje praktyk wakacyjnych mógł przeprowadzić jeden nauczyciel akademicki.

W ramach hospitacji weryfikowano następujące obszary: przygotowanie merytoryczne i metody nauczania, realizację założonych efektów kształcenia, organizację i atmosferę zajęć, a także infrastrukturę (z zastrzeżeniem, że poziom adekwatności infrastruktury dydaktyczno-naukowej oraz wykorzystania nowoczesnego sprzętu i aparatury nie miały wpływu na wynik hospitacji).

Informacje o przeprowadzonych w danym roku hospitacjach zawarte były w opracowanych wynikach hospitacji, które WZDiZJK przekazywał Dziekanowi Wydziału wraz z pełną dokumentacją.

W okresie objętym kontrolą, na poszczególnych kierunkach przeprowadzono łącznie następującą liczbę hospitacji³⁷:

- 21 na kierunku lekarskim,
- 10 na kierunku lekarsko-dentystycznym,
- 17 na kierunku pielęgniarstwo,
- 20 na kierunku położnictwo,
- 12 na kierunku fizjoterapia,
- dwie na kierunku ratownictwo medyczne,
- 12 na kierunku farmacja.

Podczas przeprowadzonych hospitacji w zdecydowanej większości, w zależności od kierunku, wystawione zostały oceny wyróżniające i bardzo dobre: przykładowo średnia ocen dla kierunku lekarskiego wynosiła 4,7, przy czym aż siedem spośród 21 skontrolowanych przedmiotów otrzymało ocenę wyróżniającą, dla kierunku

³⁵ nr 103/17 z 6 września 2017 r.

³⁶ nr 145/21 z 15 listopada 2021 r.

³⁷ Do czasu zakończenia czynności kontrolnych informacje o liczbie i wynikach hospitacji przeprowadzonych w roku akademickim 2021/2022 na kierunku lekarskim były w trakcie opracowywania.

lekarsko-dentystycznego dziewięć z 10 ocenianych zajęć otrzymało ocenę bardzo dobrą.

Hospitacje nie ujawniły istotnych nieprawidłowości, a sformułowane w ich następstwie uwagi dotyczyły przede wszystkim:

- próśb o zwiększenie liczby godzin zajęć w Centrum Symulacji Medycznej i poradni lekarza rodzinnego; zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych - na kierunku lekarskim,
- zmian przez nauczycieli terminów zajęć bez powiadamiania Dziekanatów,

(akta kontroli str. 1483-1544)

Prodzikan Wydziału Medycznego w złożonych wyjaśnieniach podkreśliła, że obowiązujący w kontrolowanym okresie stan epidemii, w szczególności sposób wpłynął na funkcjonowanie szkół wyższych i podmiotów leczniczych. W związku z tym, że większość zajęć na kierunku lekarsko-dentystycznym odbywała się w budynkach należących do podmiotów leczniczych i była prowadzona przez praktykujących lekarzy, w wymienionych latach procedura hospitacji była w znacznym stopniu uzależniona od aktualnego stanu zakażeń COVID-19 i procedur wynikających z wydawanych w trybie wyjątkowym aktów prawnych.

Wyniki hospitacji wykorzystywane były w ocenie osiągania zakładanych efektów uczenia się, a także w okresowej ocenie nauczycieli.

(akta kontroli str. 1541)

W Uniwersytecie corocznie przeprowadzane ankiety dotyczące oceny jakości kształcenia oraz nauczycieli. Szczegółowe zasady przeprowadzania ankiet określone zostały w zarządzeniu Rektora w sprawie ustalenia „Procedury Ankietyzacji w Uniwersytecie Medycznym”³⁸. Wszystkie ankiety przeprowadzane na Uniwersytecie są anonimowe. Ankiety przeprowadzane były wyłącznie w formie elektronicznej, za pośrednictwem studenckich kont w systemie obsługi studenta WISUS, który rejestruje wyłącznie fakt wypełnienia ankiety, nie identyfikując respondenta w bazie danych i raporcie z badania ankietowego. Grupą docelową ankiet byli studenci, doktoranci i słuchacze studiów podyplomowych. Badania ankietowe przeprowadzane były cyklicznie w każdym roku akademickim. Ocenie podlegały przedmioty obowiązkowe i fakultatywne oraz indywidualnie nauczyciele prowadzący.

Opracowana została automatyczna generacja raportów z wyników ankiet w uczelnianym intranecie. Każdy nauczyciel otrzymywał na swoim koncie przejrzysty raport z indywidualnej oceny nauczycieli (ION), który umożliwiał rzetelną analizę jak odbierane jest jego nauczanie na wszystkich prowadzonych zajęciach w roku akademickim. Każdy koordynator przedmiotu otrzymywał raport z oceny przedmiotu i wszystkich prowadzących, a Dziekani Wydziałów otrzymywali rankingi nauczycieli oraz przedmiotów.

Ankietyzacja obejmowała wszystkie przedmioty (obowiązkowe i fakultatywne) wraz z prowadzącymi je nauczycielami akademickimi, którzy oceniani byli poprzez pięciostopniową skalę Likerta w pięciu kluczowych obszarach: ogólna ocena, umiejętności komunikacyjne, przekazywanie wiedzy, nauczanie umiejętności praktycznych, motywowanie do pracy własnej.

Wśród ankiet przedmiotowych przeprowadzane były:

- a. ankiety niekliniczne / podstawowe – oceniające istotne parametry składające się na jakość kształcenia w ramach przedmiotu

³⁸ nr 18/17 z 8 lutego 2017 r.

- b. ankiety kliniczne/zawodowe – rozbudowane w porównaniu do ankiet nieklinicznych/podstawowych o ocenę umiejętności praktycznych przygotowujących do wykonywania zawodu.

W roku akademickim 2019/2020 w skali UMP udało się osiągnąć zwrot ankiet na poziomie 12% (czyli n=18793), ale w kolejnym roku akademicki 2020/2021 nastąpił znaczny wzrost do 29% (odpowiednio n=32973).

(akta kontroli str. 1545-1584)

Do oceny stopnia realizacji osiągniętych przez studentów kierunku lekarskiego, lekarsko-dentystycznego oraz pielęgniarstwa i położnictwa efektów uczenia się wykorzystywano w UMP zarówno mierniki jakościowe jak i ilościowe. Zaliczano do nich:

- wyniki hospitacji – władze dziekańskie analizowały protokoły hospitacyjne i sprawozdania z przeprowadzonych hospitacji, które oprócz oceny ogólnej zajęć, zawierały także ewentualne uwagi i zalecenia zespołu hospitującego oraz uwagi studentów i propozycje udoskonaleń,
- wyniki ankiet – po przeprowadzonych zajęciach studenci mieli możliwość dokonania oceny przebiegu zajęć, a nauczyciele – możliwość zapoznania się z wynikami tych ankiet. Na podstawie poszczególnych ankiet powstaje indywidualna karta oceny nauczyciela, która brana jest pod uwagę m.in. podczas oceny okresowej lub awansu. Przykładowo: po przeprowadzonej analizie wyników ankiet doszło do znaczącej zmiany nauczania jednego z przedmiotów kierunku lekarskiego. Po niepokojących sygnałach przeprowadzono szereg rozmów z kierownikiem jednostki i koordynatorem przedmiotu, a następnie dokonano zmiany koordynatora. Przeprowadzono również proces matrycowania z tego przedmiotu, a jego efekty są widoczne w tegorocznej sesji egzaminacyjnej, gdzie można było zaobserwować zdecydowanie lepsze wyniki studentów,
- wynik konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi – prowadzone są rozmowy z koordynatorami przedmiotów i studentami, które mają na celu konsultacje w sposobie nauczania na latach I-III, a uwagi w tych sprawach zgłaszane są także na Radach Pedagogicznych, które odbywają się dwa razy do roku. Prowadzone są również rozmowy z koordynatorami przedmiotów nauczanych na wyższych latach w celu wymiany informacji na temat obowiązkowej wiedzy studentów z lat I-III do dobrej nauki przedmiotów klinicznych. Natomiast wśród interesariuszy zewnętrznych są m.in. przedstawiciele Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, którzy na bieżąco zgłaszają oczekiwania wobec absolwentów,
- wyniki egzaminów (test formatujący, PreOSCE, egzaminów praktycznych przedmiotowych) – po przeprowadzeniu testu formatującego po II roku oraz egzaminu PreOSCE po III roku, władze dziekańskie mają wiedzę, które efekty uczenia nie zostały osiągnięte przez studentów. Na tej podstawie prowadzone są rozmowy z koordynatorami przedmiotów w celu poprawy jakości nauczania. Dodatkowo indywidualne wyniki testu formatującego z zaznaczeniem efektów uczenia się, które sprawiły problem, otrzymują studenci i omawiają je indywidualnie ze swoim tutorem, który wskazuje im możliwości uzyskania pożądanego efektów,
- raporty rad programowych z osiągniętych efektów uczenia się - w oparciu o przesłane raporty koordynatorów przedmiotów został przygotowany przez rady programowe raport osiągniętych efektów uczenia się na kierunkach i poziomach kształcenia (wg załącznika do Procedury Weryfikacji Osiągania Zakładanych Efektów Uczenia się),

- raporty opracowane przez CITK podczas egzaminowania testowego – po każdym egzaminie testowym CITK przygotowuje raport zawierający informacje ilu studentów i z jaką punktacją zdało egzamin oraz jakie pytania sprawiły im największe trudności. Dodatkowo zawiera dokładną analizę odpowiedzi na poszczególne pytania – ilu studentów wybrało daną odpowiedź. Ta informacja ułatwia nauczycielom poznanie jakie treści z danego przedmiotu wymagają utrwalenia.
- sprawozdania Rad Pedagogicznych – podczas których nauczyciel i studenci mają możliwość swobodnego wypowiedzenia, przekazują m.in. swoje spostrzeżenia na temat prowadzonych przedmiotów na danym roku oraz postaw nauczycieli. Opiekunowie przekazują sprawozdania do Dziekana Wydziału i na tej podstawie podejmowane są dalsze działania.
- badania monitorujące losy zawodowe absolwentów UMP oraz
- zalecenia komisji akredytacyjnych.

(akta kontroli: str. 1585-1640)

W każdym z lat objętych kontrolą Uniwersytet przeprowadzał badania monitorujące losy zawodowe absolwentów uczelni (odpowiednio: siódmą, ósmą i dziewiątą edycję). Przewodnym celem przeprowadzonych analiz było zbadanie:

- metod, z których korzystają absolwenci w procesie poszukiwania pracy,
- czasu jaki jest im potrzebny do znalezienia pierwszego zatrudnienia,
- poziomu zadowolenia z jakości kształcenia,
- dopasowani zdobytej wiedzy do potrzeb rynkowych.

Na przełomie roku 2020 i 2021 badaniem zostali objęci absolwenci wszystkich wydziałów kończący studia w roku akademickim 2019/2020. Ankieta, za pośrednictwem poczty elektronicznej, skierowana została do absolwentów sześć miesięcy po zakończeniu studiów. Anonimowy kwestionariusz zawierał 14 pytań. Wypełniło go odpowiednio 314, 316 i 234 absolwentów, co oznacza zwrot ankiet na poziomie 23,9%, 25,5% i 21,9%. Na pytania:

- czy Uniwersytet dobrze przygotował Panią/Pana do pracy zawodowej? - corocznie ponad połowa ankietowanych odpowiadała zdecydowanie tak / raczej tak (odpowiednio: 64%, 59% i 73%),
- czy gdyby Pani/Pan miał możliwość podjęcia ponownej decyzji, to dziś wybrałaby / wybrałby Pani/ Pan – - corocznie ponad połowa ankietowanych odpowiadała, że wybrałaby ten sam kierunek studiów na UMP bądź inny kierunek, ale też na UMP (odpowiednio: 57% i 15% ,57% i 16%, 57% i 14%).

Absolwenci, mieli także możliwość wskazać zagadnienia, które w ich opinii należałoby ująć w programie nauczania, alby lepiej przygotować studentów do wejścia na rynek pracy. Wśród udzielanych odpowiedzi dominował informacja o konieczności zwiększenia liczby zajęć praktycznych.

(akta kontroli str. 1641-1678)

3.2. Zasoby kadrowe UMP były przedmiotem oceny i wizytacji organów zewnętrznych.

KRASPiP w trakcie przeprowadzonych na UMP wizytacji oceniła, że zarówno kierunek położnictwo jak i pielęgniarstwo spełniał standardy w zakresie kadry prowadzącej kształcenie: kadra prowadzącej kształcenie posiada kompetencje wskazane w standardach kształcenie oraz 50% (dla studiów pierwszego stopnia) i 75% (studiów drugiego stopnia) zatrudnionych nauczycieli akademickich, to nauczyciel ze wskazanym podstawowym miejscem pracy w Uczelni;

- na kierunku położnictwo, dla studiów stacjonarnych pierwszego stopnia jak i stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia przyznano łącznie maksymalną, możliwą do uzyskania liczbę punktów w zakresie kadry prowadzącej

kształcenie tj. odpowiednio 21 punktów (18 obligatoryjnych + 3 dodatkowe) oraz 22 punkty (19 obligatoryjnych + 3 dodatkowe). W zaleceniach powizytacyjnych, w zakresie sposobu realizacji programu podano, że należy zapewnić nauczycielom warunki naukowego i zawodowego rozwoju - praca ciągła oraz kontynuować współpracę z zagranicznymi ośrodkami akademickimi kształcącymi na kierunku położnictwo w zakresie współpracy dydaktycznej i naukowej.

- na kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego i drugiego stopnia przyznano – dla studiów stacjonarnych/niestacjonarnych pierwszego stopnia 18 punktów na 15 obligatoryjnych (dla I i II roku studiów) oraz 21 punktów na 18 obligatoryjnych (dla II roku studiów), natomiast dla studiów stacjonarnych/niestacjonarnych drugiego stopnia przyznano 21 punktów na 14 obligatoryjnych.

(akta kontroli str. 424-431, 446-466)

Natomiast Polska Komisja Akredytacyjna stwierdziła, że na skontrolowanych kierunkach: analityka medyczna (jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym) i farmacja (jednolite studia magisterskie o profilu ogólnoakademickim) oraz ratownictwo medyczne, kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów są zgodne z regulami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia. Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

(akta kontroli str. 313, 322, 352-356)

Liczba godzin zajęć, na kierunku lekarskim oraz pielęgniarstwo I i II stopnia w latach akademickich 2019/2020-2021/2022, prowadzonych przez nauczycieli akademickich, dla których uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, odpowiadała wymogom art. 73 ust. 2 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce, gdyż:

- na kierunku lekarskim wyniosła kolejno: 92,69%, 93,96%, 96,02% ogólnej liczby godzin zajęć, a na kierunku pielęgniarstwo II stopnia: 93,43%, 84,35%, 85,38% – ogólnej liczby godzin prowadzonych przez takich nauczycieli, co przekraczało poziom 75% wymagany dla profilu ogólnoakademickiego,
- na kierunku pielęgniarstwo I stopnia wyniosła kolejno: 100%, 98,76%, 96,89% ogólnej liczby godzin prowadzonych przez takich nauczycieli i przekraczała poziom 50% wymagany dla profilu praktycznego.

(akta kontroli str. 1679-1681)

W 2021 r. przeprowadzona została ocena okresowa nauczycieli akademickich. Zasady jej przeprowadzenia regulowały zarządzenia Rektora w sprawie ustalenia kryteriów, trybu i podmiotu dokonującego ocen okresowych nauczycieli akademickich³⁹ oraz zarządzenie w sprawie ustalenia wzorów kart ocen okresowych nauczycieli akademickich za rok 2020 i lata poprzedzające⁴⁰, a także uchwała Senatu w sprawie uchwalenia Regulaminu Senackiej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich⁴¹.

Przeprowadzanie okresowych ocen nauczycieli akademickich należało do zadań Senackiej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Ocenie okresowej podlegali

³⁹ nr 44/20 z 11 maja 2020 r.

⁴⁰ nr 122/21 z 6 października 2021 r.

⁴¹ nr 165/2020 z 24 czerwca 2020 r. zmieniona uchwałą nr 171/2021 z 27 października 2021 r.

wszyscy nauczyciele akademicy, w zakresie odpowiednim do zajmowanego stanowiska. Kryteria ocen opracowane zostały dla następujących zakresów:

- kształcenie i wychowywanie studentów oraz doktorantów – podstawą ocen w tym zakresie były oceny studentów i doktorantów, wydruki osiągnięć dydaktycznych pobrane przez ocenianego z systemu WISUS,
- pracy naukowej – podstawą ocen były wydruki osiągnięć naukowych pobrane przez ocenianego z systemu WISUS
- uczestniczenia w pracach organizacyjnych na rzecz uczelni – postawę ocen stanowiły wydruki osiągnięć organizacyjnych pobranego przez ocenianego z systemu WISUS,
- przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych a także o własności przemysłowej – postawę oceny stanowiło oświadczenie ocenianego.

Jednocześnie oceny w zakresie działalności dydaktycznej należało dokonać w oparciu o trzy grupy informacji: opinie studentów i doktorantów (ankiety studenckie, opinie RUSS/RDS, rady pedagogiczne, hospitacje), opinii bezpośredniego przełożonego oraz podsumowania prowadzonych działań i osiągnięć dydaktycznych. Do działań i osiągnięć dydaktycznych zaliczano również: nagrody, pracę indywidualną ze studentami, opracowanie materiałów z zajęć z przedmiotów własnych, podnoszenie własnych kwalifikacji dydaktycznych, dodatkową działalność dydaktyczną.

Analizą, w toku kontroli NIK, objęto ocenę 20 wybranych losowo nauczycieli akademickich, w tym profesora, profesora zwyczajnego, czterech adiunktów ze stopniem doktora habilitowanego, dwóch starszych wykładowców, pięciu asystentów, i siedmiu adiunktów. Wszystkie oceny sporządzone zostały zgodnie z obowiązującym wzorem. Wszyscy oceniani pracownicy złożyli oświadczenie o przestrzeganiu przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności przemysłowej oraz potwierdzili podpisem zarówno fakt zapoznania się z opinią bezpośredniego przełożonego, jak i Senackiej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Wszystkie karty ocen okresowych były również podpisane przez bezpośredniego przełożonego, członków zespołu oceniającego, a także przewodniczącego Senackiej Komisji oraz Rektora.

(akta kontroli str. 1684-1812)

3.3. W latach objętych kontrolą UMP realizował kształcenie w oparciu o własną bazę dydaktyczną oraz pozauczelnianą, na podstawie zawartych umów i porozumień. Była ona wystarczająca dla prowadzenia zajęć oraz zapewniała studentom dostęp do wszystkich wymaganych procedur koniecznych do nabycia umiejętności praktycznych. Liczba pomieszczeń dydaktycznych i miejsc dla studentów, którymi dysponował UMP w tym okresie kształtowała się na zbliżonym / porównywalnym poziomie. W roku akademicki 2021/2022 było to 598 sal dydaktycznych o łącznej liczbie 17.442 miejsc, w tym 228 sal wykładowych, 416 sal seminaryjnych oraz 591 sal ćwiczeniowych⁴². Równocześnie w tym okresie liczba studentów nieznacznie malała i wynosiła odpowiednio 7.364, 7.312 oraz 7.261 osób według stanu na dzień 31 grudnia każdego z lat objętych kontrolą.

Od grudnia 2019 r. w bazie dydaktycznej UMP znajduje się również Wieloprofilowe Centrum Symulacji Medycznych, które powstało przy współudziale Funduszy Europejskich dla projektu „Realizacja Programu Rozwojowego w zakresie Symulacji Medycznej w UMP”. Znajduje się w nim:

⁴² Nie zostały uwzględnione pomieszczenia nienależące do UMP, w których także odbywały się zajęcia ze studentami.

- osiem sal wysokiej wierności wraz z pomieszczeniami kontrolnymi (blok operacyjny, dwie sale intensywnej terapii, sala szpitalnego oddziału ratunkowego, symulator karetki, sala porodowa oraz dwie sale pielęgniarские),
- sześć sal niskiej wierności (sala symulacji z zakresu ALS, z BLS, pracownia nauki umiejętności technicznych, pracownia laboratoryjnego nauczania umiejętności klinicznych, pracownia do nauki umiejętności chirurgicznych oraz pracownia rzeczywistości wirtualnej), a także
- sale dydaktyczne (sala do ćwiczeń z pacjentami standaryzowanymi, dwie sale do ćwiczeń umiejętności pielęgniarских, sala położnicza oraz 16 sal do egzaminu OSCE).

W UMP funkcjonuje również Centrum Innowacyjnych Technik Kształcenia (z dwoma salami komputerowymi, w których jednorazowo mogą być egzaminowane 144 osoby). Głównym zadaniem CITK jest wspomaganie jednostek UPM w przeprowadzaniu egzaminów w formie elektronicznej, opracowywanie analiz przeprowadzonych egzaminów i testów, a także wprowadzaniem standaryzacji pytań i egzaminów.

(akta kontroli str. 1813-1822)

Infrastruktura UMP była przedmiotem oceny i wizytacji organów zewnętrznych.

KRASPiP w trakcie przeprowadzonych na UMP wizytacji oceniła, że zarówno kierunek położnictwo jak i pielęgniarstwo spełnia standardy w zakresie bazy materialnej Uczelni. Uczelnia posiada strukturę organizacyjną umożliwiającą sprawną obsługę procesu dydaktycznego. Baza materialna i dydaktyczna jest odpowiednia do liczby studentów tj. miejsca do nauki dla studentów sale wykładowe wyposażone są w środki audiowizualne, sale ćwiczeń i / lub seminaryjne są odpowiednio wyposażone. Pracownie specjalistyczne: anatomiczno-fizjologiczna i pracownia umiejętności położniczych – mają wyposażenie zgodnie z zaleceniami KRASzM z 13 grudnia 2007 r. w sprawie sposobu realizacji programu kształcenia w zakresie standardu wyposażenia pracowni umiejętności położniczych.⁴³

W zaleceniach powizytacyjnych, w zakresie bazy dydaktycznej podano doposażanie biblioteki i czytelnicy w książki i czasopisma – działalność ciągła (na kierunku położnictwo) oraz podkreślono, że baza kliniczna Uczelni nie we wszystkich podmiotach leczniczych pozwala na zapewnienie studentom możliwości skorzystania z szatni zapewniającej intymność podczas zmiany odzieży (kierunek pielęgniarstwo).

(akta kontroli str. 425-431, 459-466)

Natomiast Polska Komisja Akredytacyjna na skontrolowanych kierunkach: analityka medyczna (jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym) i farmacja (jednolite studia magisterskie o profilu ogólnoakademickim) oraz ratownictwo medyczne, stwierdziła, że infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna, informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Infrastruktura dydaktyczna uczelni oraz innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są zgodne z regulami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia

⁴³ Na kierunku położnictwo, dla studiów stacjonarnych pierwszego stopnia jak i stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia przyznano łącznie maksymalną, możliwą do uzyskania liczbę punktów w zakresie bazy materialnej uczelni, tj. odpowiednio: 29 punktów (27 obligatoryjnych + 2 dodatkowe) oraz 23 punkty (21 obligatoryjnych + 2 dodatkowe). Natomiast na kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego i drugiego stopnia przyznano - dla studiów stacjonarnych/niestacjonarnych pierwszego stopnia 24 punktów na 15 obligatoryjnych (dla I i II roku studiów) oraz 29 punktów na 27 obligatoryjnych (dla II roku studiów), natomiast dla studiów stacjonarnych/niestacjonarnych drugiego stopnia przyznano 23 punktów na 19 obligatoryjnych.

określonych w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia. Ww. infrastruktura podlega systematycznym przeglądom w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Okresowe przeglądy wyposażenia sal dydaktycznych obejmują ocenę możliwości nabywania i osiągania w nich określonych efektów uczenia się. Ocena ta dokonywana jest podczas planowych i interwencyjnych hospitacji.

W zalecenia pokontrolnych podano: doposażenie zasobów bibliotecznych w brakujące podręczniki stanowiące literaturę obowiązkową oraz dostosowanie liczby egzemplarzy podręczników dostępnych w bibliotece do potrzeb procesu nauczania oraz liczby studentów.

(akta kontroli str. 313-314, 322-323, 356-361)

Z ustaleń wizytacji KRASPiP wynika, że baza dydaktyczna kierunków pielęgniarstwo i położnictwo odpowiadała wymogom § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 20 marca 2012 w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych⁴⁴, a wyposażenie pracowni – wymogom uchwały Nr 96/V/2019 KRASPiP z 12 grudnia 2019 r. w sprawie zaleceń dotyczących sposobu realizacji programu kształcenia w zakresie standardu wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarskich i położniczych. W szczególności UMP dysponował salami wykładowymi i seminaryjnymi, pracowniami umiejętności i specjalistycznymi, a także pracownią komputerową, języków obcych oraz biblioteką.

(akta kontroli str. 418-466)

W latach objętych kontrolą liczebność grup wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych oraz grup odbywających zajęcia w klinikach uregulowana została w uchwale Senatu⁴⁵ w sprawie zasad organizacji zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2019/2020 a następnie zarządzeniach Rektora⁴⁶. Grupy administracyjne /dziekańskie na poszczególnych rodzajach studiów nie mogły liczyć mniej niż 12 studentów /słuchaczy/ doktorantów.

Liczebność grup studenckich dla poszczególnych rodzajów zajęć dla studiów stacjonarnych określona została następująco:

- wykłady: jeden nauczyciel akademicki na jeden rok studiów, a w przypadku wykładów prowadzonych metodą e-learning liczba godzin zrealizowanych wykładów mnożona x 1,5
- seminaria i konserwatoria, w tym e-learningowe – jeden nauczyciel akademicki na grupę administracyjną ustaloną przez dziekana

Ćwiczenia:

- z przedmiotów nauk podstawowych i laboratoryjnych na wszystkich wydziałach: jeden nauczyciel na 1-12 studentów,
- przedkliniczne na wydziale lekarskim i medycznym oraz specjalistyczne na wszystkich wydziałach: jeden nauczyciel na 1-9 studentów
- kliniczne na oddziałach szpitalnych lub w poradniach jednostek organizacyjnych uczelni na wszystkich wydziałach oraz pielęgniarstwa środowiskowego: jeden nauczyciel na 1-6 studentów
- w przychodniach, poradniach i gabinetach lekarskich umiejscowionych poza jednostkami organizacyjnymi uczelni, pod warunkiem prowadzenia zajęć przez osoby niezatrudnione w uczelni: jeden nauczyciel na 1-5 studentów,
- specjalistyczne magisterskie na wydziale medycznym i farmaceutycznym: jeden asystent na sześciu magistrantów,

⁴⁴ Dz. U. nr 970.

⁴⁵ Nr 86/2019 z 26 czerwca 2019 r.,

⁴⁶ Nr 98/20 z 2 września 2020 r. i 84/2021 z 29 czerwca 2021 r.

- w szpitalnych laboratoriach analitycznych i aptekach jeden nauczyciel na 1-5 studentów,
- lektoraty: jeden nauczyciel na grupę od 12 do 30 studentów,
- na zajęciach z wychowania fizycznego: jeden nauczyciel na grupę od 16 do 30 studentów.

Liczebność grup studenckich była przestrzegana.

Prorektor ds. Dydaktyki wyjaśniła, że przypisanie studentów do grup poszczególnych kategorii zajęć odbywa się elektronicznie poprzez System Obsługi Toku Studiów. Proces odbywa się w sposób w pełni zautomatyzowany. Każdy rekord (student) wykraczający poza liczbę dopuszczalnych rekordów danej kategorii zajęć, powoduje powstanie kolejnej grupy. System nie pozwala na dokonywanie w nim zmian i korekt niezgodnych z aktualnym zarządzeniem Rektora w tej sprawie.

(akta kontroli str. 1823-1843)

Liczebność grup nie była przedmiotem uwagi w trakcie kontroli (wizytacji) organów zewnętrznych i nie sformułowano zalecenia w tym zakresie.

(akta kontroli str. 308-466)

Obciążenie dydaktyczne studentów, w roku akademickim 2020/2021 na wybranych kierunkach (lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwie, położnictwie i fizjoterapii) i latach studiów kształtowało się w sposób bardzo zróżnicowany. Układ poszczególnych harmonogramów zajęć na przestrzeni całego roku akademickiego cechował się brakiem regularności (i powtarzalności), zależny był od kierunku, grupy, specyfiki, charakteru i organizacji pracy jednostek dydaktycznych. Zajęcia najczęściej realizowane były w blokach trwających kilka / kilkanaście tygodni, aż do zrealizowania liczby godzin dydaktycznych przypisanych do danego przedmiotu⁴⁷. Dla kierunków pielęgniarstwo, położnictwo i fizjoterapia zajęcia ustalone były na każdy dzień roku akademickiego. Zajęcia w zależności od grupy rozpoczynały się najwcześniej: o 7.30 i trwały do 20.00.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano skarg dotyczących zbyt dużej liczby godzin w ciągu dnia.

(akta kontroli str. 1844-1926)

3.4. W okresie objętym kontrolą łączny wymiar zajęć praktycznych (ćwiczenia i zajęcia praktyczne, symulacje, praktyki zawodowe i wakacyjne) na kierunkach lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwo I i II stopnia oraz położnictwo I i II stopnia, kształtował się następująco:

- kierunek lekarski – od 428 do 920 godzin (na ostatnim roku), co stanowiło od 46,45% do 100% ogólnego wymiaru zajęć,
- kierunek lekarsko-dentystyczny – od 467 do 867 godzin (na ostatnim roku), co stanowiło od 48,39% do 88,47% ogólnego wymiaru zajęć,
- kierunek pielęgniarstwo I stopnia – od 581 do 1020 godzin, co stanowiło od 447,71% do 77,02% ogólnego wymiaru zajęć,
- kierunek pielęgniarstwo II stopnia – od 55 do 150 godzin, co stanowiło od 10,89% do 21,90 % ogólnego wymiaru zajęć,
- kierunek położnictwo I stopnia – od 649 do 1210 godzin, co stanowiło od 48,04% do 85,51% ogólnego wymiaru zajęć,
- kierunek pielęgniarstwo II stopnia – od 235 do 400 godzin, co stanowiło od 43,52% do 64,52 % ogólnego wymiaru zajęć.

(akta kontroli str. 1927-1933)

⁴⁷ Powoduje to istotne trudności w ustaleniu liczby godzin zajęć w tygodniu i semestrze.

Wymogi dotyczące kształcenia praktycznego na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego⁴⁸.

Badanie dzienników praktyk 20 losowo wybranych studentów⁴⁹, którzy zakończyli na obu kierunkach studia w roku akademickim 2020/2021, wykazało, że wszyscy studenci odbyli kliniczne nauczanie praktyczne i uzyskali potwierdzenie uzyskania wymaganych umiejętności, a odbyte kształcenie praktyczne spełniało wymogi określone w ww. rozporządzeniu w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego. 10 dzienników praktyk, studentów kierunku lekarskiego, zawierało wszystkie wymagane elementy, natomiast w przypadku 10 dzienników praktyk studentów kierunku lekarsko-dentystycznego brakowało niektórych wymaganych elementów, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1300-1321)

W latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 na kierunku lekarskim, lekarsko - dentystycznym spełnione były wymogi dotyczące maksymalnego udziału zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (limit ten wynosił 40% liczby punktów ECTS określonej dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w roku 2019/2020 i 20% w roku 2020/2021).

Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu wyjaśnił, że ze względu na dużą liczebność grup ćwiczeniowych oraz różny okres realizacji zajęć poszczególnych grup prowadzonych w zmiennej sytuacji epidemicznej, każda z grup mogła realizować zajęcia bądź ich część w różnej formie: zdalnej bądź stacjonarnej. W takiej sytuacji przygotowanie danych dotyczących całego roku studiów jest niemożliwe. Nie można zatem udowodnić, czy zostały przekroczone bądź nie limity określone dla formy zdalnej na poziomie 40% w roku akademickim 2019/2020 i 20% w roku akademickim 2020/2021 (dla kierunków pielęgniarstwo i położnictwo). Jednocześnie forma prowadzenia zajęć poszczególnych grup była monitorowana przez cały okres prowadzenia zajęć w okresie pandemii COVID-19.

(akta kontroli str. 1963-2046)

W latach objętych kontrolą na Uczelni obowiązywały 33 umowy zawarte z podmiotami leczniczymi na podstawie art. 89 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej⁵⁰, których przedmiotem było udostępnienie przez podmioty lecznicze komórek organizacyjnych szpitala w celu prowadzenia kształcenia przed i podyplomowego w zawodach medycznych.

Kontrola pięciu spośród ww. umów wykazała, że wszystkie umowy zawierały elementy wymagane w art. 89 ust. 5 cytowanej ustawy, przy czym kwalifikacje nauczycieli UMP były zazwyczaj określone w postaci wykazu personelu, ze wskazaniem stopni lub tytułów naukowego. W każdej z kontrolowanych umów UPM zastrzegł prawo sprawowania kontroli w zakresie wykonywania zadań dydaktycznych w udostępnionych komórkach organizacyjnych Szpitala, w ramach:

- bieżącej kontroli prowadzenia zajęć dydaktycznych, w tym wykonywania pensum przez Kierownika danej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu na potrzeby której udostępniona została jednostka organizacyjna Szpitala,
- kontroli realizacji przyjętego planu godzin zajęć dydaktycznych w danym roku akademickim, poprzez przedstawienie przez Kierownika danej jednostki

⁴⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 1728.

⁴⁹ kontrolą objęte zostały książeczki praktyk 10 studentów wydziału lekarskiego oraz 10 studentów wydziału lekarsko-dentystycznego

⁵⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 633 ze zm.

organizacyjnej UPM Pełnomocnikowi Dziekana ds. pensum sprawozdania w powyższym zakresie, podlegającego ocenie i zatwierdzeniu przez Komisję ds. Analizy Pensum Dydaktycznego.

Kierownik Działu Szpitali Klinicznych i Inwestycji Szpitalnych wyjaśniła, że kontrola merytoryczna i formalna w zakresie wykonywania zadań dydaktycznych w udostępnionych komórkach organizacyjnych podmiotów leczniczych realizowana jest na bieżąco przez kierownika danej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu, na potrzeby której udostępniona została jednostka organizacyjna podmiotu leczniczego. Ponadto kontroli podlega realizacja przyjętego planu godzin dydaktycznych w danym roku akademickim, poprzez przedstawienie przez kierownika danej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu sprawozdania w powyższym zakresie Dziekanowi danego Wydziału. Następnie całość dokumentacji zostaje przekazana do Działu Analiz i Rozwoju oraz do Działu Spraw Pracowniczych i przedkładana jest do zatwierdzenia przez Przewodniczącą Komisji ds. Analizy Pensum i rektora Uczelni.

(akta kontroli str. 2047-2110)

Wskazując działania podjęte w celu zminimalizowania negatywnego skutku pandemii COVID-19 na proces dydaktyczny, prodziekan Wydziału Lekarskiego podała: na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu dość szybko uruchomiono możliwość odbywania zajęć w formie zdalnej, początkowo w formie wybranej przez poszczególnych wykładowców, ale już pod koniec marca 2020 r. za pomocą platformy Teams, na którą UMP wykupiła licencję. Szkolenie praktyczne odbywało się za pomocą przygotowanych prezentacji i demonstracji. Równocześnie uruchomiono wolontariat studentów UMP, podczas którego studenci angażowali się w działania zwalczające COVID-19 równocześnie nabywając unikalne doświadczenie kliniczne. Wprowadzono również możliwość egzaminowania w formie zdalnej i przygotowano stosowne rozwiązania w tym kierunku. Pod koniec czerwca 2020 r. udało się przywrócić szkolenie w Centrum Symulacji Medycznej i częściowo na oddziałach klinicznych w ramach specjalności wybranej dla studentów szóstego roku odbywających szkolenie praktyczne. Cały czas sprawowano pieczę nad liczbą godzin i punktów ECTS uzyskiwanych za pomocą godzin kształcenia na odległość. W kolejnych latach prowadzono wykłady w formie zdalnej i przygotowano zasady prowadzenia egzaminów w formie zdalnej (opracowano regulamin sesji egzaminacyjnej). Przygotowano również dużą liczbę materiałów e-learningowych uwzględniających demonstrację czynności praktycznych.

(akta kontroli str. 2111-2118)

- 3.5. W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 UMP dysponował akredytacjami:
- w sprawie oceny programowej na kierunku farmacja (na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim) – Uchwała PKA nr 185/2021 z 25 marca 2021 r., następna ocena programowa powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027,
 - w sprawie oceny programowej na kierunku analityka medyczna (na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym) – Uchwała PKA nr 87/2021 z 25 lutego 2021 r., następna ocena programowa powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027,
 - w sprawie powtórnej oceny programowej na kierunku lekarsko – dentystycznym (na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym) – Uchwała PKA nr 607/2018 z 11 października 2019 r., następna ocena programowa powinna nastąpić w roku akademickim 2024/2025,
 - w sprawie oceny programowej na kierunku lekarskim (na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym) – Uchwała PKA nr 577/2018

z 26 października 2017 r., następna ocena programowa powinna nastąpić w roku akademickim 2023/2024,

- w sprawie oceny instytucjonalnej dokonanej na Wydziale Nauk o Zdrowiu – Uchwała PKA nr 640/2014 z 18 września 2014 r., następna ocena jednostki powinna nastąpić w roku akademickim 2020/2021,
- w sprawie oceny instytucjonalnej dokonanej na Wydziale Farmaceutycznym – Uchwała PKA nr 740/2014 z 21 listopada 2013 r., następna ocena jednostki powinna nastąpić w roku akademickim 2019/2020,

oraz

- raportem z wizytacji przeprowadzonej w dniach 26-27 marca 2021 r., przez zespół oceniający PKA na kierunku ratownictwo medyczne, w którym zaproponowano oceny stopnia spełnia sześciu spośród 10 kryteriów – jako spełnione i w czterech pozostałych kryteriach - jako spełnione częściowo.
- protokołem z wizytacji zespołu KRASPiP z 19 stycznia 2021 r., w którym dokonano oceny kierunku pielęgniarstwo; we wniosku końcowym zapisano, że UMP spełnia wymagane kryteria oceny standardów kształcenia na wizytowanym kierunku, co stanowi podstawę do wnioskowania do Ministra Zdrowia o udzielenie akredytacji na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na okres pięciu lat,
- protokołem z wizytacji zespołu KRASPiP z 25 kwietnia 2019 r., w którym dokonano oceny kierunku położnictwo studia pierwszego i drugiego stopnia, a także decyzją Ministra Zdrowia nr 60/V/2019 z 1 lipca 2019 r. udzielającą akredytacji na prowadzenie studiów na ww. kierunku na okres pięciu lat.

Uniwersytecka Komisji ds. Jakości Kształcenia na Kierunku Lekarskim Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych po dokonaniu oceny jakości kształcenia na kierunku lekarskim pozytywnie oceniła proces kształcenia na wizytowanym kierunku w 2021 r. oraz 2022 r.

UMP posiadał także akredytacje międzynarodowe w zakresie obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej:

- Tajskiej Izby Lekarskiej, wydana przez Medical Council of Thailand (TMC) w 2015 r. i obowiązująca do 2022 r.,
- Tajskiej Rady Stomatologicznej, wydana przez Dental Council of Thailand (TMC) w 2017r. i obowiązująca do 2023 r.,
- Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego Jordanii, wydana przez Ministry of Higher Education and Scientific Research of the Hashemite Kingdom of Jordan w 2017 r.

(akta kontroli str. 307-474)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W żadnym spośród 10 skontrolowanych dzienników praktyk studentów kierunku lekarsko – dentystycznego, którzy w 2021 r. ukończyli studia⁵¹ na poszczególnych stronach tych dzienników praktyk (za wyjątkiem strony 2) nie zostały wpisane imiona i nazwiska studentów; w żadnym z tych dzienników nie zostały wpisane także terminy odbywania nauczania praktycznego poszczególnych modułów, pomimo że wymagał tego wzór dziennika praktyk.

Zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego, dziennik praktyk zawiera imię (imiona) i nazwisko studenta umieszczone na każdej stronie dziennika. Prodzikan Wydziału Medycznego wyjaśniła: *Na okładce dziennika praktyk stosowanego na Wydziale Medycznym dla studentów kierunku lekarsko-*

⁵¹ Nr albumów: 78171, 77237, 77262, 77256, 77255, 72871, 76741, 77280, 77245, 77244.

dentystycznego znajduje się naklejka z wygenerowanymi danymi osobowymi studenta i jego numerem albumu. Na stronie drugiej znajdują się ponownie dane osobowe studenta wraz ze zdjęciem. Dziennik praktyk ma postać książeczki, w której poszczególne kartki są trwale zszyte i ponumerowane. To wszystko umożliwia bezbłędną identyfikację właściciela dziennika i przypisanie danych zawartych w dzienniku do odpowiedniej osoby, a więc stwierdzenie, czy dana osoba wykonała określone czynności praktyczne i nabyła wymagane umiejętności. Terminy odbywania nauczania praktycznego są zgodne z planem zajęć.

Brak wypełnienia niektórych pól można uznać za niedopatrzenie, które nie wpłynęło w żaden sposób ani na fakt, ani na jakość prowadzonego na uczelni nauczania praktycznego studentów kierunku lekarsko-dentystycznego, a jego odbycie zostało potwierdzone zgodnie z prawdą. Jednocześnie zostały wdrożone kroki mające na celu sprawdzenie wszystkich dostępnych dzienników praktyk i uzupełnienie brakujących informacji.

(akta kontroli str. 1300-1321, 1934-1962)

OCENA CZĄSTKOWA

Obowiązujące rozwiązania organizacyjne i procedury oraz baza dydaktyczna będąca w dyspozycji UMP zapewniały odpowiednią jakość kształcenia. Do nadzoru nad jakością kształcenia wprowadzony został Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia, a dodatkowo przeprowadzano hospitacje zajęć dydaktycznych, ankiety wśród studentów dotyczące oceny jakości kształcenia oraz wypracowano mierniki stopnia realizacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia. Opracowano również kryteria i zasady oceniania nauczycieli akademickich, w oparciu o które oceny te przeprowadzono.

UMP dysponował infrastrukturą umożliwiającą prawidłową realizację zadań dydaktycznych. Kształcenie praktyczne realizowane było także w oparciu o bazę szpitali klinicznych Uczelni oraz umowy z podmiotami leczniczymi, które udostępniały swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych. Stwierdzona nieprawidłowość związana z dokumentowaniem nauczania praktycznego miała charakter formalny i nie wpłynęła na jakość nauczania.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o dokumentowanie zajęć praktycznych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Poznań, 18 listopada 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Alicja Zdych
Doradca ekonomiczny

z up.
p.o. Wicedyrektor